

Metodika hry na africké bubny, perkuse

Tato metodika vznikla v rámci projektu Místní akční plán pro ORP Vysoké Mýto II.,
CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0009710

MŠ Vostelčice, Choceň

Zpracoval/a: kolektiv MŠ Vostelčice, Choceň

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Metodika hry na africké bubny, perkuse

Vostelčice, Choceň.

Charakteristika :

Hra na bubny představuje jedinečný druh hudební komunikace, ve které děti společnými silami vytvářejí pestrou hudební kompozici. Jedná se o ideální skupinovou činnost, při které se každý naučí vnímat rytmus, naslouchat ostatním a zároveň projevit svou individualitu. Přírodní zvuk bubnů uvolňuje tělo i mysl a pomáhá odstraňovat psychické i emoční bloky. Africký buben, perkuse je jednoduchý, primitivní hudební nástroj ze dřeva a kůže, jehož prostřednictvím dítě umí vyjádřit své emoce.

Když vezmete do ruky buben a začnete hrát, buben hraje na Vás. Sjednotí se pravá a levá mozková hemisféra a stane se zázrak i člověku bez talentu, hudebního sluchu, zkušeností, náhle umí hrát a dokáže se sjednotit v jednoduchém rytmu s celou skupinou. Bubnovat můžeme venku, ve třídě, při společných setkáních s rodiči.

Děti se při hře na buben baví, smějí, uvolní se nahromaděná energie. Při prvních počátcích seznamování se s hrou na tento nástroj je každý sám za sebe, při hře jsou ale hráči motivováni se sjednotit a spolupracovat v nestárnoucím rytmu s celou skupinou. Každý nemusí být virtuóz, ale můžeme si společně zahrát.

Co rozvíjíme hrou na bubny?

Metoda výuky, založená na muzikoterapeutických přístupech, vede k rozvoji rytmického citění a nabízí způsoby, jak s rytmem v jeho rozmanitých formách dále pracovat.

- Hrou podporujeme hudební sluch, hudební paměť, sebevyjádření, koordinaci horních končetin, melodizaci, rytmizaci.

- Hra propojuje levou a pravou mozkovou hemisféru. Dítě se uvolní, učíme se kreativě a improvizaci.
- Tato metoda přináší relaxaci a redukuje stres a napětí.
- Učíme se řádu a respektování pravidel k ostatním ve skupině a k sobě samému.

Co se naučíme?

Při prožitkových chvílích s bubny se naučíme přirozeně propojit rytmus a pohyb v jeden celek pomocí tzv. rytmické pulzace. Rozmanitá cvičení využívají rytmické slabiky v kombinaci s tleskáním, dupáním. Tento druh cvičení představuje výborný prostředek pro celkový rozvoj tělesné koordinace.

Bubnování ve školce má svá specifika. Děti potřebují střídat činnosti častěji, proto nebudeme jen bubnovat, ale také zpívat, tancovat, hrát si s rytmy. Vymyslíme vlastní píseň, nebo se naučíme zpívat jako indiáni, Eskymáci, Filipínci, Afričané a podobně. Fantazii a kreativě se meze nekladou.

Cílem hry je:

Seznámení se s bubny. Hry spojující skupinu.

Jednoduchými rytmy aktivovat motoriku dětí. Cvičení pro rozvoj kreativity.

Prostor k vyjádření svých emocí. Tanec s bubnováním. Cvičení a naslouchání skupině.

Na co se zaměříme:

Hudební setkání jsou zaměřena na udržení pozornosti po celou dobu hraní.

Vedeme děti ke schopnosti využít kreativní energii v co možná největším rozsahu.

Poznáme fascinující svět rytmů srozumitelnou a zábavnou formou.

Metodika hry na africké bubny

1) Seznámení s nástrojem „CO VŠECHNO BUBEN DOVEDE“

- ***Rozeznění bubnů*** – potichu X nahlas, rychle X pomalu (zrychlování X zpomalování)
- ***Hra „Na ozvěnu“***
 - (učitelka předvede, dítě zopakuje)
- ***Hra „Na něco“***
 - na budík, mašinku, letadlo, pendolino, motoráček, bublající potůček, divoká řeka, šumění stromů, vánek, vichřice ...
- ***Hra „Na někoho“***
 - **na zvířátka** (medvěd X myš, želva X zajíc, šnek X srnka, lev X kočka, vrána X vrabec, mravenec X slon)
 - **na pohádkové postavy** (drak X princezna, čarodějnice X víla, čert X anděl, trpaslík X obr, macecha X maminka)
 - **na povolání** (policista X zloděj, zubař X malíř)
 - **emoce** (veselý X smutný, zamračený X usměvavý, klidný X rozzuřený, pláč X smích)
- **co nám zvuky připomínají** – prozkoumávání zvuků
- **radost z hudby, hudební improvizace** – vymýšlení různých zvuků a rýmů

2) Držení nástroje, poloha těla

- v sedě, přidržování bubnu mezi kolena
- v kleče
- sed, buben položený obkročmo

3) Technika hry

- **Hluboký tón** – údery do středu bubnu celou zpevněnou dlaní i prsty pevně u sebe, palce oddáleny
- **Vyšší tón** – údery na okraji bubnu pouze zpevněnými prsty, palce oddáleny

4) Rytmizace

- jednoduché rytmičky popěvky
- říkadla s hrou na buben v kombinaci s dupáním, tleskáním, pleskáním
- vymýšlení vlastního rytmu, vlastní písně
- tanec s bubnováním

5) Dechové cvičení

Cílem dechového cvičení je vědomé ovládání dýchacích svalů. To se vždy skládá ze tří částí: tichý, hluboký, rychlý nádech – kratičké zadržení dechu – dlouhý regulovaný výdech. Při dechové gymnastice **se nadechujeme vždy nosem a vydechujeme ústy**.

Od počátku vedeme děti k reakci na gesta učitelky. Používáme gesto pro nádech, v nejvyšším bodě se ruka zastaví – kratičké zadržení, zklidnění, výdech.

- **nádech nosem** – ruce do vzpažení X dlouhý výdech ústy s rozeznáním bubnů
- **„Mašinka“**
 - Leh na zádech, nohy pokrčeny, jedna ruka v týl, druhá ruka lehce položena na břicho.
 - Vdech – nosem do břicha.
 - Výdech – ústy „mašinka“ z břicha a ruka lehce dotlačí břicho dolů k podložce. Cvik pojmenujeme „balónek do břicha“.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

- **„Mašinka táhne vagónky“**
 - Leh na zádech, nohy pokrčeny, obě ruce v týl.
 - Vdech – nosem do břicha.
 - Výdech – ústy „mašinka“ a současně přitáhneme obě kolena na břicho.
- **„Mašinka zvedá můstek“**
 - Leh na zádech, nohy pokrčeny, ruce v týl.
 - Vdech – nosem do břicha.
 - Výdech – ústy „mašinka“ a současně podsazujeme pánev a postupně ji zvedáme.

Musíme nejdříve stáhnout obě půlky zadečku k sobě a teprve potom zvedat pánev.
Pozor!: zvedáme pouze pánev, neodlepujeme od podložky celá záda!!!

- **„Mašinka zatáčí vlevo, vpravo“**
 - Leh na zádech, nohy pokrčeny a položeny vlevo, kolena u sebe.
 - Vdech – nosem do břicha.
 - Výdech – ústy „mašinka“ a současně stranou přitáhneme kolena na břicho a položíme vpravo. Celý cvik opakujeme na opačnou stranu.
- **„Jedeme na kole“**
 - Leh na zádech, nohy pokrčeny.
 - Vdech – nosem do břicha.
 - Výdech – ústy „mašinka“ a nohy šlapou do pedálů. Pozor!: při jízdě propínáme kolena!!!
- **Uvolnění - „mašinka ve stanici“**
 - Leh na břišku, hlava opřena o čelo, ruce položeny na sobě a pod čelem, nos musíme mít volný.
 - Vdech – nosem do břicha, balónek tlačí do podložky.
 - Výdech – ústy „mašinka“.

6) Každá výuka stejně začíná i končí. Určitý domluvený rituál (říkadlo, písnička) dává dítěti jistotu.

- Někdo písničku začíná a uvítá ostatní děti
- Střídání sólového a skupinového zpěvu s hrou na buben

7) Střídání klidových a rušných částí

- Pozornost předškolního dítěte není dlouhá
- Je doporučována i změna místa (přejít k vedlejšímu bubnu)

8) Zásobník her

- **Korálková hra** – děti zahrají na buben postupně jeden po druhém (postupné hraní)
- **Na ping pong** – dítě zahraje ve chvíli, kdy na něho učitelka ukáže (nebo na něho ukáže určené dítě) - hraní na přeskáčku, hra cvičí pozornost a pohotovost
- **Hra na bubny** – děti se rozdělí do 3 skupin, sledují předem domluvené gesto učitelky, např. na kterou skupinu učitelka ukáže, tak ta udělá dřep a ostatní dvě skupiny hrají na bubny

9) Náměty na rozvoj rytmiky bubnování

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ZÁŘÍ	rytmizace básničky návčik písň s doprovodem	BUM, BUM, RATATA TLUČE BUBENÍČEK
ŘÍJEN	rytmizace básničky návčik písň s doprovodem	LEZE JEŽEK, LEZE V LESE KDYŽ JSI KAMARÁD, TAK POJĎ SI NÁMI HRÁT
LISTOPAD	rytmické cvičení návčik písň	RAM PAM, PAM PRŠÍ, PRŠÍ, SCHOVEJTE SE
PROSINEC	rytmické cvičení	NIKOMU TAK DOBŘE NENÍ JAKO ČERTŮM V PEKLE
LEDEN	rytmizace básničky návčik písň	ZIMA, ZIMA, SAMÁ RÝMA JEDE SNĚHULÁČEK PO LEDU
ÚNOR	rytmizace básničky návčik písň	JEDNA RUKA PŘISKOČILA, DRUHÁ ZA NÍ VYSKOČILA HUBOVAL VRABČÁK NA ZIMU
BŘEZEN	rytmizace básničky návčik písničky	HOUPY, HOUPY, CO SI ŽABÁK KOUPI AN TÁ TÝ SÚ FLORIA ANA MANA FIS
DUBEN	rytmizace básničky návčik písň s doprovodem	HÁDALI SE POPELÁŘI KALAMAJKA MIK, MIK, MIK
KVĚTEN	rytmizace básničky návčik písň s doprovodem	PUMPOVALI DVĚ PANENKY MÁME VÁS RÁDI, MÁMY, TÁTOVÉ
ČERVEN	rytmizace básničky návčik písň s doprovodem	HEXAMÍNY ÚVA INDIÁNI JDOU

10) Hudební hry:

- Hledej odkud zvuk vychází
- Hledání obrázku k danému tématu po třídě, jakmile je dítě úspěšné, začne bubnovat
Hra končí, jakmile bubnují všechny děti.
- Dítě -hráč vymyslí rytmický motiv, děti opakují.
- CD s africkými, exotickými, svižnými doprovody.
Děti doprovází jednohlasně hudbu na CD pod vedením učitele.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

